





համէն ուր Հին-Թուրքերը տեսնուեցան զորքի վրայ, զարմուկ մեղի դէմ Քայց... «Թայմը» անդ պատասխանատուութիւնը յուշելի մը վար առնելով կուսակցութեան ուսուցիչ, կը բնութագրէ զայն երկու վարչներու՝ Թայմիսի և Էն-Վէրի վրայ, Կը դիտէ՝ թէ ինչ կ'ըլլայ կոր. պատասխանատուութիւնը թրջու-թննէն կ'անցնի կոր կուսակցութեան մը և ասկէ ալ ոստումով մը երկու անձու-րու... Բաւ է արդեօք այսքան փոխա-նցում...:

Քայց «Թայմը» կը շարունակէ, և մենք անդուստի փափաք մը կ'ըզանք «Կեցի՛ր հող» ձայնելու, հակառակ անդի-ոստանին մեծագոյն օրկանին համար մեր աւանդական խորհրդի յարգանքին:

«Գրեթէ մի քիթաբական է, կ'ըսէ «Թայմը», մտածել որ այս մարդերէն ոչ մէկը հաւաքաւ Թուրք աշխարհէ... Մին Բոլորիսի կ'է (ինչո՞ք Բոլորիս, ինչ ու-ժիրներ կը գործուին եղեր քու անու-նովդ), իսկ միւսը՝ խառնածին գնչու մը...»:

Ու մենք միամտօրէն կը հաւատա-լինք որ մեր այսօրուան աշխարհ ալ, հի-ներուն պէս, Թուրք շարքարար հանձա-րին արտադրութեանն է, Հուսկի յետին վերլուծմամբ, տաճկական արդի վայրա-գութեանները ուրիշ բան չեն եղեր քայց եթէ լեւ-գնչուական միացեալ արիւննե-րուն հեշտային մէկ ծնունդը...:

Պէտք եղածներս Թուրքիայի շուրջը, Թուրքիա, հասկնալու համար թէ «Թայմը» և իր յարգող ընթերցողներուն համար միջնորդական ինչ բան կ'ըլլայ գտնուել այս հաստատութիւն մէջ, Մենք, ընդհա-կապակց, կը տխրենք մտածելով որ մեր անձնները միայն հասցէի ուղղորդ ենք, տաճիկ «հարազատ» և անմեղ անպարտ արիւնք պատասխանատու ըսնելով մեր ծովածաւալ արիւնանկողութեան...:

Համարձակի՛մ արդեօք պղտիկ հար-ցում մը ուղղել պատկանելի թերթին: Դարեր անց Պուլիար ժողովուրդին վրայ բնաշնչումը իր պատմած ձեռնար-կը կատարող Թուրք ժողովուրդին վա-րչները ինչ արիւնք էին արդեօք, հա-րազատ տաճիկ արիւնք՝ թէ...:

Ան՝ խիտ կարեւոր կէտ մը սրուն մասին մեղ լուսաբանել մտցած է անդ-լիական մեծ թերթը, Ու ցաւալի է ասիկա Մ. Ս. Կիթիման:

ՍՈՒԷՏԻՈՑ

ԴԻԻԴԱՋԱՆԵՐԳՈՒԹԻԻՆԸ

Դ.

Դ. ՃԱՎԱՏԱՄԱՐՏ

Օգոստոս 15ին, երկու հազարի չափ թշնամի դիտուողներ, ընկերակցութեամբ նոյնչափ թուով Արաբներէ, Թուրքներէ և Ֆելլախներէ կազմուած խումարի մը, սկսան ծովափը և Տիկի-Բուրնու կոչ-ուած կէտերէն և ուրիշ երեք կէտերէ միանգամայն արշաւել: Հայոց կիզորներ զբաւելու նպատակաւ Ներք ժամ յետոյ Թաթար-Ալանի կիզորներով կուսակցութեամբ օգնական ուժ ուղղեցին, որովհետեւ թշն-ամին տակաւ այդտեղ կը համարվու-րուէր: Ուստի հայկական միւս զիւրդերէն մէկ զանի խումբեր հոն զրկուեցան, զանի որ այդ կիզորով միայն կարելի էր կասեցնել խելայեղ թշնամիին յառաջ-խաղցումը:

Այս ճակատամարտը յոյժ սոսկալի և զրեթէ զրեթէ զինուորական կողմէ կրա-րու հետ վիճելով, իրարու հայոյնով տեղի կ'առնէին: Այդ պահին Եղու-Օլուզի 30 տարեկան արիւնք կարծի-մը, Պեարուս Արամական, չի կ'ընայով հան-գործի՝ բարբարոս Թուրքներու հայո-յան զինուոր, պատնէյն զուր կը խոյա-նայ, կը բռնէ իր դէմ զանուող զին-ուորներէն մէկուն կողմէն, կ'առնէ անոր ամպէլէն ու ամպիւրնները, և երբ զայն գետին տապալելով կ'ուզէ խո-ղաղել, զինուորը վերջին ճիգի մը շնորհիւ կը յաջողի փախչել և անհե-տանալ անտառներուն մէջ: Թուրք զին-ուորները որպէսզի զերար չի զարնան՝ կը վախճան հրացան պարպել և մեր զիւրդան ձերբունին բոլորովին անվնաս կերպով պատնէյ կը գտնուայ:

Մակայն իրիկուան դէմ՝ խիտ մո-տայն զինուոր տարալի մը սկսաւ տեղալ: Հայոց զօրանոցին և ընկալածիկին վը-րայ, այնպէս որ ժողովուրդէն շատերը անաբել փախան դէպի անտառներուն խորքն ու հետաւոր կ'ընէր, որովհետեւ ալ վախճանին հասած կը նկատէին: Նւ իրաւ, հայ կուսակցներուն իսկ չի զիտցած խրամէ մը, հինգ հարիւրէ աւելի զին-ուորներ ելեր և մտեցեր էին հիւսիս-ներուն, քայց երբ այն կողմերը գտնուող խումբ մը կտրեցին յաջողի էին բըռ-նել անոնց թէպէտ արեւելի երկու հայ ա-ռաջնորդները, անոնք անմիջապէս ետ փախեր էին՝ ըսնի մը մեռեալ ալ վրայ տալով: Այդ վատ Հայերը ժամ մը յետոյ հրացանի բաւուցան զօրանոցին առջև, ի ներկայութեան ամբողջ ժողովուրդին, հասկնալու համար թէ ինչ կ'ընայ ը-լալ մասնին մը վարձատրութիւնը:

Երբ մուտք պատեց արդէն՝ Թա-թար-Ալանի պատերազմը ալ աւելի սաստկացաւ: Թուրքներուն, մալիք-ներուն և չեխներուն ձայները իրա-րու խառնուելով զարուհելի միտք մը կը յորինէին: Որոշուեցաւ յանդուգն ըստիւրէ կազմուած խումբ մը զրկել թշնամիին ճիւղ կիզորներ, որպէսզի մե-ջերնին մոտնելով չուարեցնեն զայն: Այս ծրարը երբ իրագործուեցաւ, թշնամիին ցրուեցաւ անտառներուն մէջ և կրակը զարկեցաւ:

Այդ օրը թշնամիին առնուեցան չորս մալիք և զանի մը հազար փամփուշտ, նոյնպէս փամփուշտի տոպրակներ և ջուրի ամաններ:

Այս անմոռանալի ճակատամարտին մէջ հերոսական մահուամբ ինկան հե-տեւեալները. Խորը-պիկի դիւղայի՝ Նըզ-րար օղլու Գրիգոր, Գոնէն Սըմպըլ օղ-լու Վանիս, Խաչէր Աղապան, Եղու-Օլուզի՝ Դուրս օղլու Գրիգոր, Բենէն օղլու Պետրոս և Ճապար Սարգիս Ստե-փանեան: Ժանի կերպով վերաբերուե-ցան հետեւեալները. Եղու-Օլուզի՝ Մամանա Աւետիս, Ենի փանոս օղլու Մովսէս, Վազգրի՝ Ճէլլաթ օղլու Վա-նիս, Պըլօթ Պողոս օղլու Խաչէր, և Պի-թիսար՝ Եղու-Օլուզի Ներսէս օղլու Ենուլի: Այս վերաբերուեցին Յն ալ յետոյ մեռան, որով այս կախի մէջ մեռնողներու թի-ւը հասաւ 9ի:

Տաճիկներուն կորուստն էր 100է ա-ւելի մեռեալ և 150 վերաւոր:

Դ. ՃԱՎԱՏԱՄԱՐՏ

Յաջորդ առաւել (16 օգոստոս), թշն-ամին կրկնեց իր յարձակումը: Պատե-րազմը ոչ մէկ անգամ այս աստիճան կատարի եղած էր: Փողոքը անդադար «յառաջ» հրամանը կը փչէին, քայց զին-ուորները համարձակութիւնը չուէին ի-րենց զիւրդերէն շարժուել: Կէս օրէն յե-տոյ էր երբ հայ կուսակցները ստիպուե-ցան բլուրէ մը ետ զառելի: Վառնիկ թշնամի թշնամիներուն առմբերը չա-փազանց շատ ծեծեր և կիսովին փլցու-ցեր էին իրենց պատնէյները: Այս դէպքը մեծ համարձակութիւն տուաւ Թուրք զինուորներուն, որոնք սկսան մոնզի-ն վազելով մը յառաջանալ: Թշնամիները աւելի մոտեցուցին, առմբերը մինչեւ զօրանոցին առջևը թախիւ սկսան, և հրամանատարին ձայնը շատ մօտէն լըս-ուեցաւ: «Յառաջ, քաշ զաւակներս, ա-րեւուն մօտը մտնելէն անցը նոսաճե՛ք կեցողներուն բնակավայրը»:

Մայլ յուսահատութիւնը զարմալ իշաւ և թուի ամպի մը պէս պատեց ա-մենուն դէմը, կնճռոտեց զօրք ճակատ-ները: Ինչ ընելու էր, Հարի եղաւ: Դո-րանոցին տեղը փոխել և հոն գտնուած ռազմախմբին ու ռազմական զօրք պի-տոյները հեռացնել: Ժողովուրդին մէկ մասն ալ կէս ժամ հետո զանուած կրեմ մը քաշուեցաւ, վառնիկ գնդակներուն տարափը մինչեւ հիւսիսները հասեր էր:

Ժամ մը յետոյ թշնամին Հայոց հին գիւրդերուն վրայէն կ'անցնէր և կ'ընէր ձորի մը մէջ, ուրիշ ասոր շինուած էին վերջին պատմէյները, որոնք ա-ւելի Սուէ-թիանցի հերոսները կը սպանին լուին, որպէսզի թշնամին առջևը քայց կարծէր: Ու իրաւ, ան կուզար յոյժ հա-մարձակ, հարմարի՛ք զայնով թափօրի մը պէս ուրախ, կարծիքով թէ իր հակառա-կորդները փախած են արաւմուսիս: Վայրկեան մըն ալ, և անա՛ Հայ քաջերը կրակ բացին: Այն ատեն ձորին մէջէն

սոսկալի վայնստուն մըն էր բարձրա-ցաւ: Հրամանատար հարիւրապետ Լիւ-սեյին էֆէնդի, իր ձիուն հետ զարնուե-լով՝ երկուքը մէկ սասկեր էին: Թշնա-նոթանդներուն բոլորն ալ իրենց թշն-ամիներուն վրայ ծածկ հողեւորքի հեղինակներ կ'արձակէին: զինուորնե-րը անտառներուն մէջէն կը փախչէին ցրուեցան: Անոնց աւելի՛ մեծ սարսափ պատճառի էին երկու ծերունիներու կողմէ նետուած ձեռնառմբերը:

Վերջապէս 9 ժամ տեւող այս կռի-ւին մէջ, որ վերջացաւ դիւղային ժամը 1ին (ըստ թրջայ), թշնամին շարժաւր կերպով յաղթուած էր, և զիւրդերուն միտքներէն օգտուելով այնքան աճա-պարանօք փախած էր՝ որ մոռցած էր իր հետ տանիլ զարալիւմի սանիւն ու շորի մը: Այդ օրը Սուէ-թիանցի ձուքը ին-կան համաւ իր մալիքի, երեք հազար փամփուշտ և ընդհ. հրամանատարին սուրն ու կոշիկները:

Հետեւեալ օրը, օգոստոս 17, երբ հայ երեսնամեղները խումբ խումբ կը պտտէին ձորերուն ու անտառներուն մէջ՝ թշնամիին թողած սարակները հաւա-քելու համար, հանդիպեցին խումբ մը զինուորներու, որոնք զիւրդեր փախչելու ատեն իրենց ճամբան կորսնցուցեր ու անտառներուն մէջ մնացեր են: Այդ զին-ուորները, որոնք 7-8 հոգի են եղեր, ան-միջապէս սպանուեցին են մեր քաջերէն: Հետեւեալ օրը, 18 օգոստոս 17ին և 16ին յաջորդաբար կրած պարտութիւն-ներէն վերջ բոլորովին բարձրալուծուած և մասամբ զայգալուծ էր:

Նոյն օրուան ճակատամարտին մէջ եւս Թուրքներուն կորուստն է հարիւր յի-սուէն աւելի մեռեալ, երկու հարիւրի չափ վերաւոր և հինգ հարիւրի մօտ կորուստ: Կորուստները կը կարծուի թէ փախած իրենց տունները դաշած են: Վերաբերուեցան համար Սուէ-թիանցի Ամե-րիկեան վարժարանը զբաւեցնող հի-ւանդանոցի վերանորոգութիւնը, Հայերու կորուստը ընդամենը հինգ մեռեալ է. Խորը-Պէլի՝ Մարգար Պողոս օղլու Սա-մուէլ, Պէլի օղլու Պաղասար, Պոյաճը օղլու Սամուէլ, Պաղասար Արապ օղլու Միսաք և Եղու-Օլուզի Շահադ Սի-մոն օղլու Սարգիս:

(Սոյն երկու ճակատամարտներուն նկարագրութիւնը գրեթէ ամբողջովին կը պարզենք Պ. Մ. Տէր Գալուստեանի զրչին):

Դասաւորեց Մ. Տ.

ԿԻԼԻԿԵՑԻՆԵՐԸ

ԲՈՐ-ՍԱՅՏԻ ՄԷՉ

(Սեփական թղթակցութիւն)

Պատուաւորութիւնը զննութիւնը տեղի ունեցաւ այսօր: Արդեւքը շատ զոհացուցիչ է. հարիւրին իննսունը բըռ-նած էր, ու ասիկա կը ցուցնէ թէ որ-քան պէտք ունէին պատուաւոր իր-երէն: Երբ համաձայն մը ծագել՝ կորուստ-ները անտելի պիտի ըլլային:

Քիմբի զայնով վրայ պտտող մը, կամ վրաններու առջևէն անցնող մը, հիմա չի լսեր սկիզբի բարձրաձայն վի-ճարմունքները, զօգուածութեան դաժ-նաւորութիւնը և կէս կամ զատորդ հացի հա-մար իրարու հետ տեղի ունեցած վէճերը: Ընդհանրապէս տեսնել մը զոհուածութե-թիւն կը մտնեն իրենց դէմքերը: Ա-ռաջին օրերը զիւր մը աւելի անհամբեր, այսօր աւելի խոնարհ, իրենք ալ հեղա-հեռէ կ'երեւան կոր այս նոր կեանքին պահանջները, մասնաւորապէս որ ամէն ինչ կարգի մտնելու վրայ է:

Շարք

Ձախդիկէն մասնաւորապէս՝ եկած լուսանկարիչ Պ. Շահէն, շահիկան պատկեր-ներու շարք մը առաւ: Պ. Շահէն աղաք-սերտաբար խոստացած է այս լուսանկար-ներուն շարք կարծիք ինչպէս տրամա-դրել ինչպատ գաղթականներուն Գիտնե-թէ ինչպատք մէկէն աւելի համաբաւոր հայ-արթիթ լուսանկարիչներ ունին: Երբ իրենց ատենը միայն մտաւ ծողը Ձախդիկի այս պարտնէն և եղած, — Վրաններու լուսանկարութեան

անոնց տակ կամ մօտը վատարան վառե-լու հարցը խիստ փափուկ հանգամանք մը ունենալ կ'երեւայ: Անպիւ. կատարվա-րութեան ներկայացուցիչին հրամանները շատ խիստ էին այս մասին: Վրաններու տակ լոյս բնաւ չարի վատի, իսկ ան-նական կերակուր պատրաստողները պէտք է իրենց կրակը վրաններէն երկու մէկը հետ վառեն, անպատուութիւնը պատիժը խիստ ըլլալով: Կարելի եղաւ յաջողեցնել լապտերներու հարցը, ու թոյլ տրուեցաւ իւրաքանչիւր վրանի լապտեր մը կա-խել մէջտեղէն, միայն մօտով մը ըլլա-լու պայմանաւ: Ալ հարկ չեմ տեսներ մօտի ու լապտերի պէտքը չեղելու:

— Հացին տեսակը աղտուացնելու նպատակով, յարմար դատուեցաւ Բեւրին մէջ փուռ մը շինել տալ: Քանի որ մեր մէջ հացթուխեր ալ կան՝ կարելի է նը-ւաղ ծախքով մեր իսկ հացը մենք եփել: Ասիկա պատճառ կ'ըլլայ թրքերու հացի քանակն ալ բարձրացնելու:

— Առաջնորդարանէն եկած 3600 ճերմակ մետաղէ դպաններ բաժնեցնելու Մեր գաղթականները արդեւք մինչեւ հի-մայ մեծ մասամբ կայտէ դպարվարութեամբ ըլլալով, շատերու համար ճերմակ մետաղէ դպար արծաթի արծեքը ունեցաւ: Հիմա իրենք են որ մեզի հետ կը կրկնեն մեր յանդիմարը: «Կամաց-կամաց ամէն ինչ կարգի կը մտնէ»:

Սկիզբները, յուսահատ ու խելակորոյս վիճակի մը մէջ, չկրցան նոյնը խորիւ, քայց այսօր որ օր ըստ օրէ արագաբար յառաջդիմութիւնը ի-րենք իսկ կը հաստատեն, համբերող ըլ-լալու պատրաստակամութիւն կը ցուց-նեն:

Կիւրակի

Աստուան պատարագին՝ ջերմեանդ հաւատացեալներու խումբ թաղութիւնէ մը դատ, զարկու աշակերտները, մանչ և աղջիկ, իրենց ուսուցչներով կանգ-նած են կարգով, ինչ որ ներկայներու թիւը կը կրկնապատկէ և արարողու-թիւնն ալ աւելի հանդիսաւոր կ'ըն-ծայէ:

— Այսօր այցելեցին Դարիւրէի ամե-րիկեան միսիոնար Տէր և Տիկ. Թոմասը, ինչպէս նաեւ Աստուածաշունչի ընկերու-թիւնէն մէկ-երկու հոգի, որոնք ամէն վրանի զրեթէ հատ մը Ս. Գրիգ կամ Նոր-Կտարեան նուիրեցին, այս մասին Ս. Առաջնորդէն նախապէս արտօնու-թիւն առնելու փափկանկատութիւնն ալ ունեցած ըլլալով: Յերեկէն վերջ, Ս. Հաղորդութեան արարողութիւն կատա-րեցին:

— Իրիկուան դէմ, հակերով և սըն-տուկներով նուէրներ եկան կարմիր խաչին, քայց ալ հարկ չեմ տեսներ ոչ եկանները յիշատակելու և ոչ ալ դալիթին կամ պէտքերը վրայ խօսելու: Առաջնորդարա-նի հոլոյս. Տ. Թուրքի Պաղասար, Յայտա-րարութիւնը այլեւս ասոր տեղի չի թո-ղուր: Արդէն, ըստ այդ պաշտօն. յայտա-րարութեան, ասիկց վերջ լրացուած պէտ-քերը, ինչպէս նաեւ զեռ պահածները, կատարուողապէս պիտի ծառուցուին թե-թիւնը մէջ: Եւ յետոյ, ինչպէս հակա-«Ա-րեւմտանկար» համադրումն է, Առաջնոր-դարանի ներկայացուցիչ մը պէտք է խելքն ու միտքը ամբողջութեամբ իր գործին նուիրէ և ոչ թէ թղթակցու-թիւններու համար վառնէ իր ժամը, հոգ չէ թէ իր զիւրդերուն հանդիսի պահէն դողցուած և իր պաշտօնէն դուրս ալ նոյն օգտակար նպատակին ծառայե-լու զիտուով գործածուած ժամը: Ըլ-լան անոնք... Ասիկա ծանր մեղաւ-լում մըն է եղեր, ուստի այսօրուէն սկսեալ այդ մեղքս քուցելու համար, ցա-ւով կ'աղաչուիմ յայտարարելու սերելի ընթերցողներու թէ ասիկա իմ վերջին թղթակցութիւնն է:

Ն. ԹՈՂԱԹ

Մ. Ե. Տեմիկ այս մասին մեր պար-ուան խմբագրակամը: Աւելցնեմք քի մեր Բոր-Սաիեան թղթակցութիւնները պիտի չդադրին այս պահաւառ:

Թամբայի Ընթերցարանի գիւնին նախաձեռնութեամբ Բոր-Սաիեան գաղ-թականներուն ի նպատակ հանգանակու-թիւնը վերջ կը գտնէ հետապայ ցանկով, որու ընդհանուր գումարէն 3700 դր, ողջ զրկուած էր ժամանակին Աղգ. Ա-ռաջնորդարան, իսկ միացեալ 1805 չըր-բարեկողմ այս նպատակաւ տեղա կաղ-մուած Տիկեանց Մանախումբէն հանգա-

նակութեան վրայ, արդեւք ընդ վերջերս ուղղակի Բոր-Սաիեան զրկուեցան 4 սըն-տուկ 140 կտոր նոր և 315 կտոր քիչ գործածուած հանդերձեղէն, 150 օխա օ-ճառ, 100 հատ պաթանիէ և 16 երկու-տասանակալ անձնոց: Տիկեանց Մանա-խումբը նախապէս զրկած էր արդէն 4 սնտուկ (մասնաւորապէս 1000 կտոր) ալ և այլ հանդերձեղէններ, մէկ հակ օճառ, ասոր և չէ:

Կարծէ այս առթիւ յիշատակելու օ-տարներու կողմէ ցոյց տրուած աշնու-ութիւնը, ի մասնաւորապէս օտարադի Բո-ղաքական տիկնանց միտքեան՝ որ այս նպատակաւ կ'ընդհանրեց ժողովի մը մէջ կոչում ըրած և դոհացուցիլ արդեւք մը ստացած էր: Յիշատակութեան արժանի է նաեւ Սեօնեան անձնութիւնը, ո-րոնք մինչև իսկ տրամադրեցին իրենց անձերը փոխել ի փոխ օրն ի օրն ան-կիներներուն հետ չընդգայելու համար:

Ընթերցարանի Դիւանա պարտ կ'ըզ-գայ ի դիմաց գաղթականաց իր շնորհա-կալիքը յայտնելու աղջիկ: Նուիրատուաց ինչպէս նաեւ Տիկեանց Մանախումբին՝ որոնք իրենց աշխատութեան բաժինը լիութի իրենք՝ լոկ աղաքին պարտակա-նութիւն մը կատարելու դոհուանակու-թեամբ:

Բ. ՅԱՆԿ

Տեարք Կ. Խորինէլեան 400, Բըզ-կալլաթ Պէշէն, Բէրքի Ալեքանաք, Գե-որգ Մալխասեան 100ական, Մաթսեան տան օտար գործաւորներէ 160, Մաթըր Պոյոտ, Յովհ. Սուքեան, Սէլիմ Տէր Մար-գարեան, Մարտիկ Պողոկեան, Յովհան-նէս Ասատուրեան 50ական: Յարութիւն վարդապետն, Յովհ. Վայնայարեան, Ելիա, Ոմե (Ա. Մ.), Եղաղու Մարտե-հան, Ս. Սէրապարեան, Խ. Տէրտէրեան, Գ. Պաղասարեան, Ե. Այնաճեան, Ոմե (Մ. Մ.), Տիկ. Մ. Վայնայարեան 20ա-կան: Ա. Գանկի գումար 4160, Համա-գումար՝ Գ. Ո. 5505:

ՊԱՇՏ. ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

Իբրև շարունակութիւն մեր 8 հոկտ. թուակի շրջաբերականին, և ի գիտու-թիւն Պատ. հասարակութեան, կը յայտ-նենք թէ Դարիւրէի և Աղեքսանդրիոյ Աղգ. Առաջնորդարաններու և Հայ կար-միր Խաչերու հոգածութեանց և եղած ռազմաթիւ նուիրատուութեանց շնորհիւ, բաւականչափ լրացուած են Բոր-Սաիեան Կիլիկիան մեր գաղթականներուն ան-կողմի, վերական, Պաթանիէի, խոնարհ-ատարականներու, կարի մեղքները, զըլ-խարիկ, ոտնամանի պէտքերը, Հ. Բ. Ը. Միտքիւնը, որ ստանձնած է գաղթա-կաններու փոքրիկներուն ամբողջ կրթա-կան գործը, պիտի հաղուեցնէ նաեւ բոլոր աշակերտները:

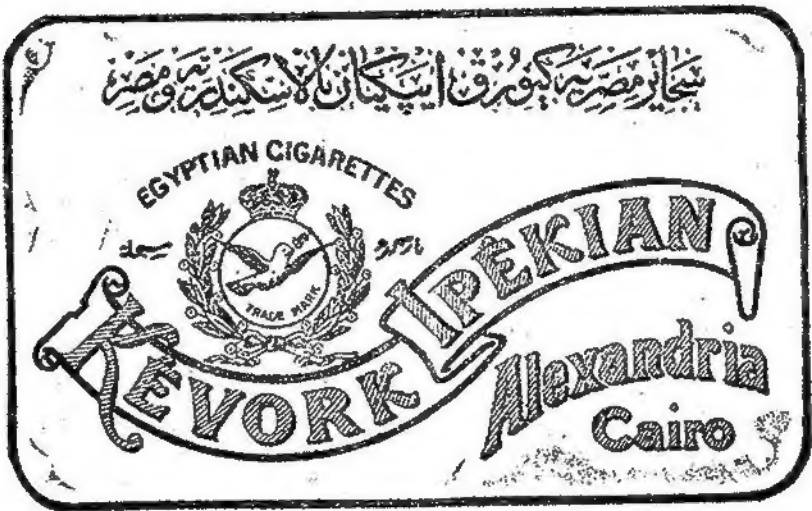
Հետեւ



Imp. Economique, Alex.



ԳԵՈՐԳ ԻՓԷԿԵԱՆ



Միկարեքները

ԿԸ ԾԱՌՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

ԱՆԴՐԵԱՍ ՄԿՐԵԱՆ  
ՆԿԱՐԻՉ-ՆԵՐԿԱՐԱՐ

Բիւ. Սեւոթրիս, 1 (Յունաց Ագիոֆ արդիանց վարձարանին նոսր)  
18 տարեկ է քեր Աղեքսանդրիա հաստատուած եմ: Ներքի, զարգա- նկարի, նշանատախտակի (Բապէլա), իւղանկար պատկերներու և լուս- սանկարչական ֆոներու վերաբեր- եալ կատարած աշխատութիւննե- րովս գոհ թողուցած եմ Եւրոպացի յաճախորդներս: Գիներս՝ միշտ Ա- րարեանքն սուղ, իսկ եւրոպացի արհեստակիրներէն աժան եմ:

ՏՕՐԹ ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ  
ՎԿԱՏԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱՐԱՅԻ

ՄՈՒՐԻՍ, ՇԱՐԱ ՊԵՏԵ ԷՆ ՆԱԶԵՏԵՆ ԹԻՒ 10, ԳԱԶԻԻԷ  
ԹԻՒ 30, ԹԻՒ 35-37

Հիւանդներ կ'ընդունի առաւ- ւտեան ժամը 8 ԷՆ մինչև իրիկունս ժամը 7 Է:

Ակաաները կը մաքրէ ու կը բա- շտակուի քաւի: Ակաաներու հա- մար ոսկիէ, քաւուէ կամ Ամերիկ- եան վերջին գիւտ եղող ուրիշ տե- րակ նիւթերէ ըտրոն կը շինէ ա- ռանց զգալական կամ քիմիք վրայ բան մը գնելու:

Բոլոր գործերը մաքուր եւ խզի մտք կը կատարուին:

Մարդ կեանքին մէջ անգամ մը ծախսելով կ'ազատի ակաաներու անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ կ'ապրի:

Գիները խիստ չափաւոր են: Մա- նաւոր ակաւայի գեղեր ալ կը գըր- ուին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻՍԿ ՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆ  
ԱՐԻԵԱՆ-ՓԱՓԱՁԵԱՆ

ԳԱԶԻԻԷ  
Օրերայի հրապարակ, Կալուած Զօկայի  
Թիւ ԿՅՈՒ 23.56

Կ'առանձնեն զետեղութիւններ երեքտա- կան լոյսի և օդային կազի: Մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառում ամէն տեսակ լոյս արտադրող առարկաներու: Խնամեալ աշխատութիւն, խիստ չափաւոր գին:

ԲԱՍՏԻԼ ՆԱԼԹԵՐ  
(PASTILLES NALTHER)

Հաջի չափ կարեւոր ամէն անգի համար  
Գործութիւն ունիս թէ փորեալու- թիւն, տոստոքի տկարութիւն թէ ան- մարտողութիւն, ջերմէ կը տառապիս թէ անքունութիւն, հարբուխ ունիս թէ յօդացաւ:

Գործածէ՛ եւ պիտի օգտուիս անպայման:  
Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդու- թիւններու, որոնք մանրամասնութեամբ են յայտարարին մէջ, որ կը գտնուի իւ- րաքանչիւր տուփի նստ:

Գիներն են շատ անգամ Ե.Ղ.  
Տփիկը (որ կը պարունակէ 87 հատ) 40  
Տուփը (որ կը պարունակէ 3 տփիկ) 20

Թղթատարով առաքման համար պէտք է միասին զրկել նաեւ երկու զրոյ:

Ամերիկեան այս դեղանախկը պատ- րաստուած է յայտնի բոյներու եւ ար- մատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը հաստատուած է բժշկական կանոններէ:  
Անձնապէս փորձելէ եւ օգտուելէ վերջ միայն տառանձնած է եղիպտոսի ընդհանուր ներկայացուցչութիւնը՝ ՎԱ- ՐԱԿԱՏԵԱՆ ԹԻՒՎՄԱՍ, որուն կարելի է գիծել, փոքր թէ մեծաքանակ համար, անձամբ կամ քարո փոստաւով հետեւեալ հասցէին:

82, Rue Guinet Charkas (Boulac)  
c/o Ecole Arménienne  
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՇՐԱՅՆԻ ՍՐԵԻԵԼԵԱՆ  
Stein's Oriental Stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ  
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ  
ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈԳՐԿ ԱՂԶԿԱՆՑ  
ՇՐԱՅՆԵՍՆԵՐ, ՊԼՈՒՋՆԵՐ  
ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներ, գլխանոցներ, շապիկներ, հոսեղէններ, ձեռնոցներ, կաշեայ առարկաներ, կօշիկներ, հեմակիդէններ, համբարդու- քեանց պիտոյներ եւ անիկներ առաւ մքեր:

Գիները յոյժ չափաւոր եւ անւրցելի:

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ, ԾԽԽՈՏԻ  
Եւ Եգիպտական սիկարեքներու

ԿԱՍՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԱՐԲ  
ՁԱԿԱՁԻ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համբաւուած են իր Ապրիկիմա (Ասոյ) Միախոսներ եւ Սիկարեքները

ՊԱՆԵ ՏՕՐԹԱՆ  
Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐԻԹԻՒՆ  
Դրամադրութիւն՝ ամբողջապէս վճարուած  
Ֆր. 25,000,000  
Կեդրոնացի ԱՐԷՆԻ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Դա- հիէ, Սեւանի-Իզմիր, Գործակալութիւն Ներ՝ Միտիլէ, Մանսիթը, Սեբէզ եւ Զակաղիկ, Փոխ-Գործակալութիւններ՝ Պեր- կամա, Մադիսա եւ Սոմա:

ՊԱՆԻ ԿՕՐԻՍԱՆ կը կատարէ տեղա- նաւորական ամէն տեսակ գործողու- թիւններ:

ՊԱՆԻ ԿՕՐԻՍԱՆ կ'ընդունի զբաժա- կան աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով.

Հարբերին 3 Ի տես վճարելի  
» 3,50 9 ամիսէն »  
» 4 1 տարեկէն »  
» 5 5 տարեկէն եւ անիւր վճ.

Նոյնպէս՝ ինայտուութիւնը զաջալե- րելու համար հաստատած է Փոքր Խնայու- ղութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի Ե. Ղ. 20 ԷՆ Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հա- րբերին 1 տոկոսով:

ՄԵԾ ՊԱՏԵՐԱՄԷԼ  
ՊԱՏԵՐԱՄԷԼ ԶՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ  
ԱՆԿԻ ԹԱՐԿԱՆՈՒՄ

Անգլիերէնի ծանօթ ուսուցիչ Հ. Ա. Կոլմե  
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ Ե ԹՐԳ ԳՐԱԿԸ  
Նկարագրութիւն՝ Մօնսի շուրջ միւլուած անուիի հակասամարներուն:

Պրակի գինը 1 Ղ. 12 պրակը 10 զրոյ փոս- տի ծախքը մըր վրայ:

Իմիւլ հրատարակիչին՝  
Aram Stepanian, Imp. du Journal «Arev» Aboudardar, № 16 Alexandrie.

Պատերազմի նախադեպի անցիւրը պարունակող 6 պրակնոց գրեթէ ֆիլ օր- նակներ միայն մնացած են:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱԿԱՏԵԱՆ  
ԳԱՐԻԻՂԻ ՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆ  
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈԳՐԱՔԱՆԱԿ

Աղեքսանդրիա, Սեժի ՄԻԹՈՒԱԼԻ փողոց թիւ 40  
(Արքայի մզկիթին դէմը)  
Թելեֆոն թիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հայթայթէ թէ Աղեքսանդրիայ եւ թէ Ռամէլէ մէջ ՄԱՐԹԱՇԷՅԻ հարազատ ուսուցիչ եւ ամերիկեան՝ Բեթթօլը, չափաւոր գիններով Ապրանքները օրը օրին կը յանձ- նուին ամենայն կանոնաւորութեամբ:  
ԴԻՄԵՏԷՐ ԵՒ ԴՈՂ ՊԵՏԻ ՄԱՐԻ:

ԴԵՂԱՐԱՆ ԱԼՊԻՈՆ

Թիւիկ վաւա թիւ 29 Աղեքսանդրիա  
Անգլ. պատկանոցին մօտ  
Թելեֆոն 24-95

Դեղագործ Ս. ՊՈՂՈՍԵԱՆ կը ծա- նուցանէ յարգող հայ հատարակութեան, բացուած իր նորաստուա ԱԼՊԻՈՆ ԴԵ- ՂԱՐԱՆԻ, թարմ դեղերու ճոխ մթեր- ջով մը: Դեղերը կը պատրաստուին ա- մենամեծ ինտեքսով և բոլոր կարելիքն ա- ծան, իսկ վկայեալ աղբաւորը՝ դեղերը առանց չափու:

ԱԼՊԻՈՆ ԴԵՂԱՐԱՆը ունի ամէն ծա- մանակ տրամադրելի մասնագէտ բժիշկ- ներ ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար: ԱԼՊԻՈՆ ԴԵՂԱՐԱՆը յաճախեցի փո- խանակ օտարներուն, եւ գոյ պիտի մնա:

ԴԵՐՁԱԿՈՒՅԻ  
ԱՂԱՆԻ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Պապ-Սիբա, Սուէ-Լ-Խանի, թիւ 159

Կը կարէ խիստ մաքուր և վերջին նո- րածեալութեամբ՝ Նաեւ կը դասախօսէ Եւ- րոպական կանոնով, գինները դիւրամա- չելէ են:

Ա. Ն. ՕՏԱՊԱՏԵԱՆ  
ԾԻՆԵԿ

ՀԱՅ ՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆ  
Հաստատուել 1902  
Գանիք, Սրբէ Կեփե

Կը վաճառուին ամէն տեսակ կերպասեղէն, բրդեղէն, բամպակե- ղէն, սպածոյ, պաթիս, գէժի, մասաթոյլ եւ մանաւանդ դեղնակ- ներու պիտոյներ, մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ:

Ներած մուշ ուղղակի Եւրոպա- յէն: Ապրանքներու տոկոսութեան եւ գիններու չափաւորութեան մա- սին արդէն իսկ համբաւ ստացած այս վաճառատունը կ'արժէ անգամ մը այցելել:

առիթմն օգտուելիք

ՊԱՆԻՍ ԵՒ ԲՈՄԲԱ  
Banco di Roma

Հաստատուել 1880ին  
Դրամադրութիւն, 200,000,000 Ֆրանք ամբողջապէս վճարեալ  
ԸՆԴՂ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ — ՀՈՒՄ

Կեդրոնակալութիւն: Բարիզ, Յէնովա, Նաբլի, Թուրին, Ֆիորենցա, Աղեքսան- Դրիա, Կ.Պօլիս, Պարիզ, Գանիք, Մալթա, Աթին, Տրապիզոն

ՄԱՍՆԱՅԻՂՔ		
Ապա Ապանո Լազարի	Ճարտա Սալ Ճէրմո	Բիւրօրօ Սիւնա
Արեցո Արեցանո	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Սուպիար Սուպիար
Պրակի Պրակի	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Թարախի Թարախի
Պրակի Պրակի	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Թարախի Թարախի
Պրակի Պրակի	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Թարախի Թարախի
Պրակի Պրակի	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Թարախի Թարախի
Պրակի Պրակի	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Թարախի Թարախի
Պրակի Պրակի	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Թարախի Թարախի
Պրակի Պրակի	Ճարտա Սալ Ճիւրմո	Թարախի Թարախի

ՊԱՆԻՍ ԵՒ ԲՈՄԲԱ կ'ընդունի անոն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արծե- րեղներու վրայ ախան, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի կարեւոր քաղաքներուն իրաւ փոխորդ, ԷՔ եւ ԷՔՔՐ ար քրէտի, հեռագրաւ փոխորդ, Եգիպտոսի եւ Եւրոպայի վրայ պարտատուութիւններու գանձում, Կործաններու եւ վիճակահանութիւն շատուած պարգիւներու, գանձում, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի մէջ պօքոյայի հրամաններու գործողութիւն, Արծեղներու պահպանութիւն, Ապրանքներու պահպանում եւ ավանդ գործողութիւն:

ՊԱՆԻՍ ԵՒ ԲՈՄԲԱ կ'ընդունի զբաժանական աւանդներ, ուղուած ատեն կամ որչը պայմանաւա- մով վճարելի:

ՊԱՆԻՍ ԵՒ ԲՈՄԲԱ տարալեզաններու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մօնթեքաթիոի համալսարան ջերմուկները, ուր ամէն տեսակ սեղանաւորական դիւրութիւններ կ'ընծայուին յամալսարան- ջերմուկ:

ԵՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՏՅՈՒԿ  
Մալթայի Աղեքսանդրիայ Եւ Գործի Կոմիտէ